

Paphiopedilum superbiens (Rchb.f.) Stein

Sectie: Phacopetalum

Subgenus: Otopedilum

Synoniem:

- *Cypripedium curtisii* Rchb.f.,
- *Paphiopedilum curtisii* (Rchb.f.) Pfitz.

Paph.curtisii is door Curtis in het jaar 1882 in Sumatra aan de zuidkant van de berg Ophir gevonden. Reichenbach beschreef deze soort in de *Gardeners' Chronicle* nr. 20, pagina 8, 1883.

Naar alle waarschijnlijkheid is *Paph.curtisii* reeds eerder gevonden, maar aangezien voor een variëteit van *Paph.superbiens*. Men vindt dan ook in de vroege literatuur naamgevingen als variëteit, die later alle achterhaald zijn. *Paph.curtisii* kent verscheidene kleur- en vormvariaties, gevonden op diverse ver uiteenliggende lokaties. Dat en verwantschap is met *P.ciliolareen P.superbiens* is duidelijk wanneer men alleen al het staminodium beziet.

Foto J.C. Koelewijn

Verspreidingsgebied

Noordelijk deel van Sumatra, vanaf Padang tot de berg Ophir. Vindplaatsen zijn de dicht beboste gedeelten aan de voet van de bergen. Hoogte 900 - 1000 meter.

Beschrijving plant

Blad 25 - 30 cm lang en 6 - 8 cm breed. Kleun grasgroen afgewisseld door lichtgroen (bloktekening). De onderzijde is effen groen. Het blad groelt in een enigszins gebogen vorm. De structuur is zacht en de middennerf daarom zwak. Tot de knopaanleg krijgt de plant 4 - 5 bladeren. De bloemstengel is donkerbruinrood en sterk behaard, bereikt een lengte van 25 cm en draagt één, maar soms ook twee bloemen. De bloem is 8 cm groot verticaal gemeten. De vlag is uivormig, vrij klein van stuk, de kleur is groen/wit, en verticaal gestreept, kleur purper (soms groen, overlopend naar purper). De petalen zijn diagonaal gericht en staan naar achteren gebogen; de kleur is licht- tot donkerpurper, bezet met zeer fijne stippen. De bovenen onderrand zijn bezet met fijne, zwarte haartjes. Het staminodium is niervormig met aan de onderkant een purperen uitsteekseltje in het midden; aan beide zijden van deze markering bevindt zich een koraaltakachtige groene tekening.

Het geheel geeft een wasachtige indruk en is geelgroenig van kleur. De lip (schoen) is breed en groot van stuk; de kleur is donkerpurper en is overdekt met minuscule fijne haartjes; de bovenrand is lichtelijk naar buiten gebogen. De lobben zijn lichter van kleur en bezet met purperen stippen; zij omsluiten de stempelzuil van het staminodium. De laterale sepaal is klein en onbetekenend, groengeel van kleur met lichte, verticale, purperen streepjes, en gaat geheel schuil achter de lip (schoen). De bloem(en) wordt gedragen door het vruchtbeginsel (zaaddoos); deze is groenpurper van kleur en voorzien van een schutblaadje aan de top van de bloemstengel en is sterk behaard. Bloeiduur: 8 tot 10 weken op de plant, in afgesneden toestand op water 14 dagen.

Bloeitijd: juni - juli.

Cultuur

P. curtisii is een plant voor de warme kas, wil halfschaduw en is een willige groeier, een echte terrestrische soort.

De nachttemperatuur moet minimaal 19°C zijn, overdag oplopend naar maximaal 30°C.

Wil een hoge luchtvochtigheid in de nacht, 90%, aflopend overdag naar 70%.

Verlangt een rijkelijke watengift, maar wil ook wel eens een droge voet hebben, 1 x per 7/14 dagen, dit afhankelijk van het seizoen. In de groeitijd royaal met water en bemesting; is de scheut(en) eenmaal volgroeid dan minderen met de watergift en stoppen met bemesting. De bemesting is summier, organische meststoffen b.v. visemulsie e.d. tot maximaal 4 x per groeiseizoen; chemische meststoffen b.v. 10-30-20: 1 gram per l water, maximaal 3 x per groeiseizoen. Groeiseizoen begint na de bloeitijd; indien nodig kan dan ook het verpotten ter hand genomen worden.

Maak uw keuze voor bemesting: Het is OF - OF maar nooit EN - EN; wissel nooit af.

Oppotmengsel: gunstige resultaten zijn bereikt met:

- 6 delen middelmaat fir bark (kies een goede kwaliteit),
- 2 delen zoutvrije sphagnum,
- 1 deel meranti of notehout schaafsel grof,
- 1 deel plastic vlokken of korrels (z.g.n. piepschuim).

Het oppotten (indien nodig): gebruik een zo klein mogelijke pot (plastic).

Na het verpotten: geleidelijk aan water gaan geven, gebruik daarin het schimmel/hartrot bestrijdingsmiddel Captan OC 83: 1,50 gram per l water, herhaal dit 3 en 6 weken later nog eens, dit als preventie.

J.C. Koelewijn

augustus 1983